

بررسی اعتبارسنجش HCG ترشحات سرویکوواژینال در تشخیص پارگی پیش از موعد پرده های جنینی

نورالسادات کریمان*، الهام جعفری*، دکتر حمیدرضا امیرمقدمی*، دکتر حمید علوی مجد***

* دانشکده پرستاری و مامایی، دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی
** دانشکده پیراپزشکی، دانشگاه علوم پزشکی زنجان
*** گروه آمار پزشکی، دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی

چکیده

سابقه و هدف: با توجه به شیوع و عوارض پارگی زودرس پرده های جنینی (PROM) و اهمیت تشخیص درست و به موقع آن و میزان بالای مثبت و منفی کاذب روش های تشخیصی موجود، این تحقیق با هدف تعیین اعتبار سنجش HCG ترشحات سرویکوواژینال جهت تشخیص PROM در زنان باردار مراجعه کننده به بیمارستان ولی عصر (عج) شهرستان زنجان در سال ۱۳۸۵ انجام گرفت.

روش بررسی: تحقیق به روش کارآزمایی بالینی و از نوع تشخیصی روی ۸۶ خانم باردار مراجعه کننده به اورژانس مامایی و درمانگاه پری ناتال بیمارستان ولیعصر (عج) شهرستان زنجان انجام گرفت. نمونه ها در دو گروه ۴۳ نفری پارگی قطعی پرده های جنینی آدید مستقیم با اسپاکولوم (+)، آزمون فرن (+) و آزمون نیترازین (+) و گروه کنترل یا پرده های جنینی سالم آدید مستقیم با اسپاکولوم (-)، آزمون فرن (-) و آزمون نیترازین (-) که از نظر هفته حاملگی همسان شده بودند، مورد بررسی قرار گرفتند. نمونه سرویکوواژینال از طریق شستشوی فورنیکس خلفی با ۵ سی سی نرمال سالین و آسپیره کردن آن حاصل شد و با روش ELISA مورد بررسی قرار گرفت. سطح آستانه های با استفاده از منحنی ROC (Receiver operating characteristic curve) تعیین و قدرت تشخیصی این روش شامل حساسیت، ویژگی، صحت، ارزش پیشگویی مثبت و منفی در تشخیص پارگی زودرس پرده های جنینی تعیین گردید.

یافته ها: حد آستانه ای مناسب جهت سنجش کمی HCG ترشحات سرویکوواژینال جهت تشخیص PROM ۲۲ میلی واحد در میلی لیتر بدست آمد و بر این اساس حساسیت این تست در تشخیص پارگی زودرس پرده های جنینی ۹۵/۳ درصد، ویژگی آن ۹۷/۷ درصد، ارزش پیشگویی مثبت آن ۹۷/۶ درصد، ارزش پیشگویی منفی آن ۹۵/۵ درصد و صحت آن ۹۶/۵ درصد بود.

نتیجه گیری: قدرت تشخیصی سنجش کمی HCG ترشحات سرویکوواژینال به روش ELISA جهت تشخیص PROM در حد قابل قبولی می باشد.

واژگان کلیدی: پارگی زودرس پرده های جنینی، HCG، ترشحات سرویکوواژینال، قدرت تشخیصی، الیزا

مقدمه

همکاران (۳) شیوع PROM را در بیمارستان ولی عصر تهران ۷ درصد گزارش کرده اند. پارگی پیش از موعد پرده های جنینی مسوول ۵۰-۳۰ درصد کل زایمان های زودرس و ۷۰ درصد زایمان های زودرس زیر ۲۸ هفته و ۱۰ درصد مرگ های پری ناتال می باشد (۴).

تشخیص PROM به طور سنتی براساس شرح حال بیمار و یافته های بالینی شامل مشاهده خروج مایع از سرویکس در معاینه با اسپکولوم، مشاهده الگوی سرخسی در بررسی

پارگی پیش از موعد پرده های جنینی (PROM) به پارگی خود به خودی پرده های جنینی قبل از آغاز زایمان در هر زمانی از حاملگی اطلاق می شود (۱). پارگی پیش از موعد پرده های جنینی در ۲ الی ۲۵ درصد حاملگی ها رخ می دهد (۲). نیلی و

آدرس نویسنده مسئول: تهران، دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی، دانشکده پرستاری و مامایی، نورالسادات کریمان

تاریخ دریافت مقاله: ۱۳۸۵/۷/۳۰

تاریخ پذیرش مقاله: ۱۳۸۵/۱۲/۲

ترشحات سرویکوواژینال با روش ELISA در تشخیص پارگی پیش از موعد پرده‌ها در حد قابل قبولی بوده‌است، ولی مقادیر تعیین شده جهت حد آستانه‌ای بسیار متفاوت و متغیر بوده و در حال حاضر اتفاق نظری در زمینه بهترین مقدار جهت حد آستانه‌ای وجود ندارد.

با توجه به اهمیت PROM، جدید بودن موضوع پژوهش و عدم توافق در مورد حد آستانه‌ای مطلوب روش ELISA در تشخیص PROM، ما بر آن شدیم تا مطالعه‌ای با هدف تعیین قدرت تشخیصی سنجش کمی HCG ترشحات سرویکوواژینال به روش ELISA در تشخیص پارگی پیش از موعد پرده‌های جنینی در زنان باردار مراجعه کننده به بیمارستان ولی عصر (عج) شهرستان زنجان سال ۱۳۸۵ انجام دهیم.

مواد و روشها

در این مطالعه تجربی - تشخیصی خانم‌های باردار مراجعه کننده به اورژانس مامایی و درمانگاه پری‌ناتال بیمارستان ولی عصر (عج) شهرستان زنجان مورد بررسی قرار گرفتند. از یک فرم اطلاعاتی جهت ثبت مشخصات دموگرافیک و تاریخچه حاملگی، میکروسکوپ، نوار نیتراژین، کیت الیزا و نیز از چک‌لیستی برای ثبت نتایج حاصل از معاینه با اسپکولوم، آزمون فرن، نیتراژین و نتیجه آزمون ELISA استفاده شد. فرم اطلاعاتی و چک‌لیست مشاهدات با تایید اعضای هیات علمی دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی اعتبار محتوا (Content validity) شد. در این مطالعه نوار نیتراژین ساخت شرکت شیمیایی اراک مورد استفاده قرار گرفته و علاوه بر آن جهت تامین اعتبار به تاریخ اعتبار کیت‌ها دقت شد و در کیت الیزا از روش کالیبراسیون نیز استفاده شد. میکروسکوپ استفاده شده در این پژوهش ساخت آریا طب اراک بود که اعتماد آن با روش کالیبراسیون تامین شده بود. اعتماد (Reliability) فرم اطلاعاتی با آزمون مجدد (Test retest)، و نیز اعتماد چک‌لیست مشاهدات، روش الیزا، آزمون فرن و نیتراژین و معاینه با اسپکولوم از روش توافق مشاهده کنندگان (Inter rater consistency) تامین گردید. در این مطالعه از نمونه‌گیری در دسترس استفاده شد و بر اساس شیوع ۷ درصدی پارگی پیش از موعد پرده‌ها، خطای آلفای ۰/۰۵ و خطای بتای ۰/۲۰ تعداد نمونه‌ها در هر گروه ۴۳ نفر تعیین شد.

خانم‌های بارداری که بر اساس تاریخ قطعی اولین روز آخرین قاعدگی و یا یک سونوگرافی زیر ۱۴ هفته یا دو سونوگرافی هماهنگ بین ۲۴-۱۴ هفته سن بارداری ۴۱-۲۰ هفته داشتند

میکروسکوپیک و نیز تعیین pH ترشحات واژینال با استفاده از آزمون نیتراژین انجام می‌گیرد (۵).

تشخیص پارگی پرده‌ها در مواقع پارگی واضح پرده‌ها بسیار آسان است، اما در موارد مشکوک این روش‌های سنتی دارای نتایج مثبت و منفی کاذب بالایی هستند که می‌تواند منجر به انجام مداخلات نامناسب مانند بستری بی مورد و حتی در مواردی القای بی‌مورد زایمان، و از سوی دیگر در صورت عدم تشخیص، بیمار از درمان‌های نجات‌بخش محروم خواهد شد (۶). شرح حال بیمار تنها در ۵۰-۱۰ درصد موارد قابل اعتماد می‌باشد (۵،۶). اگرچه مدت‌هاست که مشاهده خروج مایع از دهانه رحم به عنوان تنها روش تشخیصی قطعی PROM مطرح می‌باشد، با این وجود این روش در ۳۰-۱۲ درصد موارد دارای نتایج منفی کاذب می‌باشد. عواملی چون خروج مایع به طور متناوب یا بسیار اندک، وجود ترشحات واژینال، ادرار و مایع منی می‌تواند در تشخیص پارگی پرده‌ها با استفاده از معاینه با اسپکولوم مداخله ایجاد نماید (۷).

استفاده از آزمون نیتراژین جهت تشخیص پارگی پرده‌ها نیز با ۳۰-۱۳ درصد نتیجه منفی کاذب و ۸۴-۱۷/۴ درصد نتیجه مثبت کاذب در اثر آلودگی نمونه‌ها با آلکالین ادرار، مایع منی، خون، مکونیوم و یا وجود واژینیت و سرویسیت و یا حتی در اثر مصرف آنتی بیوتیک‌ها همراه است (۵،۸). آزمون فرن نیز توأم با ۳۰-۱۳ درصد نتیجه منفی کاذب و ۳۰-۵ درصد نتیجه مثبت کاذب است (۵،۸).

لذا با توجه به فقدان یک روش تشخیص قطعی، آسان و غیرتهاجمی با قابلیت اعتماد بالا جهت تشخیص PROM، در سالهای اخیر مطالعات متعددی انجام شده است که در این بین فاکتورهای بیوشیمیایی که دارای غلظت‌های بالایی در مایع آمنیون هستند بیشتر مورد توجه قرار گرفته‌اند. پرولاکتین، آلفا فیتو پروتئین (AFP)، فاکتور رشد شبه‌انسولین، دی آمینواکسیداز و فیبرونکتین از جمله این مواد می‌باشند (۳). استفاده از این فاکتورها در مطالعات مختلف نیز با موفقیت چندان همراه نبوده است (۵).

اخیرا استفاده از β -HCG ترشحات سرویکو واژینال به شدت مورد توجه قرار گرفته است. در مطالعات انجام شده جهت تعیین قدرت تشخیصی β -HCG ترشحات سرویکوواژینال در تشخیص پارگی پیش از موعد پرده‌ها با روش ELISA، حساسیت این روش ۱۰۰-۶۸ درصد، ویژگی ۹۷-۹۵ درصد، ارزش پیشگویی مثبت ۹۲-۸۲ و ارزش پیشگویی منفی آن بین ۱۰۰-۹۰ درصد بوده است (۳، ۵، ۹، ۱۰). اگرچه در اکثر مطالعات انجام شده قدرت تشخیصی سنجش مقدار β -HCG

کامپیوتری (SPSS version 10) استفاده شد. جهت توصیف و تحلیل داده‌ها از جداول توزیع فراوانی، شاخص میانگین و انحراف معیار، آزمون‌های من-ویتنی، کای دو و t مستقل استفاده شد. سطح معنی داری، ۰/۰۵ در نظر گرفته شد.

یافته‌ها

از ۸۶ خانم باردار، ۴۳ نفر در گروه PROM و ۴۳ نفر در گروه کنترل (پرده‌های جنینی سالم) مورد مطالعه قرار گرفتند. سن افراد در گروه PROM، $25/8 \pm 5/9$ ، $23/9 \pm 5/1$ و در گروه کنترل $25/8 \pm 5/9$ سال بود. بیشترین سطح تحصیلات در هر دو گروه تحصیلات ابتدایی یا راهنمایی بود (۵۶/۱ درصد در گروه PROM و ۶۲/۸ درصد در گروه کنترل). اکثریت افراد گروه PROM (۹۳ درصد) و کنترل (۶۰/۵ درصد) را افراد خانه‌دار تشکیل می‌دادند. شغل همسران هر دو گروه در اکثر موارد کارگر یا کشاورز بود (۶۵/۱ و ۶۹/۸ درصد به ترتیب در گروه PROM و کنترل). سن حاملگی در گروه PROM $37/4 \pm 3/2$ و در گروه کنترل $35/3 \pm 5/4$ هفته همسان شده بود. با توجه به نرمال نبودن توزیع هفته حاملگی در این جمعیت (بر اساس آزمون کولموگروف اسمیرنوف) از آزمون من-ویتنی برای مقایسه سن بارداری دو گروه استفاده شد که اختلاف آماری معناداری را نشان نداد. جدول شماره ۱ فراوانی زنان مبتلا به پارگی پیش از موعد پرده‌های جنینی (PROM) و کنترل آنها بر حسب هفته حاملگی نشان می‌دهد.

جدول ۱- توزیع فراوانی زنان مبتلا به پارگی پیش از موعد پرده‌های جنینی (PROM) و کنترل آنها بر حسب هفته حاملگی

هفته حاملگی	PROM	کنترل	جمع کل
۲۰-۲۴/۹۹	۳ (۷) [*]	۱ (۲/۳)	۴ (۴/۶)
۲۵-۲۹/۹۹	۵ (۱۱/۶)	۱ (۲/۳)	۶ (۷)
۳۰-۳۴/۹۹	۷ (۱۶/۲)	۴ (۹/۳)	۱۱ (۱۲/۸)
۳۵-۳۹/۹۹	۲۲ (۵۱/۲)	۳۲ (۷۴/۴)	۵۴ (۶۲/۸)
≥ 40	۶ (۱۴)	۵ (۱۱/۶)	۱۱ (۱۲/۸)
جمع کل	۴۳ (۱۰۰)	۴۳ (۱۰۰)	۸۶ (۱۰۰)

* اعداد داخل پرانتز نشان دهنده درصد هستند.

میانگین تعداد حاملگی در گروه PROM، $1/2 \pm 1/8$ و در گروه کنترل $1/2 \pm 2/4$ بود که به لحاظ آماری اختلاف معناداری نداشتند. تعداد سقط ($0/1 \pm 0/3$) در گروه PROM در مقابل $0/4 \pm 0/1$ در گروه کنترل) و هم‌چنین تعداد مرده‌زایی ($0/3 \pm 0/7$) در گروه PROM در مقابل $0/2 \pm 0/9$ در گروه کنترل) در دو گروه همسان بود.

و با شکایت آبریزش به اورژانس مامایی بیمارستان ولی‌عصر (عج) شهرستان زنجان مراجعه نمودند و حاملگی تک قلو داشتند، وارد مطالعه شدند. خانم‌هایی که ناهنجاری شناخته‌شده جنینی، مرگ داخل رحمی جنین، بیماری زمینهای شناخته شده، عوارض شناخته شده بارداری، حضور خون قابل مشاهده در ترشحات واژن، مصرف داروی واژینال در شب قبل، نزدیکی در شب قبل، وجود مکنونیوم در مایع آمنیون و وجود انقباضات منظم رحمی داشتند، از مطالعه خارج شدند. کل نمونه‌ها توسط یک کارشناس ارشد مامایی جمع‌آوری گردید. پس از کسب رضایت نامه کتبی از مراجعین، مادران در وضعیت لیتوتومی قرار گرفته و سپس مشاهده خروج مایع از دهانه رحم با اسپکولوم استریل انجام گرفت و نتیجه مشاهده به صورت مثبت یا منفی در چکلیست مشاهدات ثبت شد. بلافاصله بعد از آن یک اپلیکاتور با نوک پنبه‌ای به عمق واژن وارد شده و روی نوار باریکی از کاغذ نیترازین کشیده شد و pH بالاتر از ۶/۵ به عنوان آزمون مثبت تلقی شد. با تکنیک مشابه، اپلیکاتور آغشته به ترشحات سرویکوواژینال روی لام شیشه‌ای کشیده شد و بعد از خشک شدن تحت بررسی با میکروسکوپ با بزرگنمایی ۱۰ قرار گرفت و در صورت مشاهده الگوی سرخسی نتیجه آزمون فرن مثبت قلمداد شد و در چکلیست مشاهدات ثبت گردید. سپس با استفاده از یک سرنگ، ۵ سی‌سی نرمال سالین به فورنیکس خلفی واژن ریخته و مجدداً توسط همان سرنگ آسپیره شد. ۳ سی‌سی از مایع به دست آمده داخل لوله پلاستیکی ریخته شد و به مدت ۵ دقیقه سانتریفوژ گردید و تا زمان آزمایش در -70° درجه سانتی‌گراد (حداکثر ۳ ماه) نگه داشته شد و سپس با روش ELISA مورد بررسی قرار گرفت. بررسی تمامی نمونه‌ها توسط یک متخصص و با یک دستگاه واحد انجام شد و سطح آستانه‌ای نیز با استفاده از منحنی ROC (Receiver operating characteristic curve) تعیین گردید. نمونه‌هایی که مشاهده با اسپکولوم و نتایج آزمون فرن و نیترازین آنها مثبت بود، به عنوان موارد قطعی پارگی پرده‌های جنینی در نظر گرفته شد. گروه کنترل (پرده‌های جنینی سالم) نیز از بین خانم‌های باردار مراجعه کننده به درمانگاه پری‌ناتال بیمارستان ولی‌عصر (عج) که از نظر هفته حاملگی مشابه گروه PROM بوده و نتیجه هر سه آزمون فرن، نیترازین و معاینه با اسپکولوم در آنها منفی بود، انتخاب شدند. سنجش کمی HCG ترشحات سرویکوواژینال نیز با همان روش ELISA در این گروه انجام گرفت. جهت تجزیه و تحلیل داده‌ها از نرم افزار

کیم و همکاران (۲۰۰۵) در مطالعه خویش با هدف تشخیص پارگی پیش از موعد پرده‌های جنینی با استفاده از β -HCG سرویکوواژینال با روش الایزا و تعیین حد آستانه‌ای $39/8$ میلی‌واحد در میلی‌لیتر با استفاده از منحنی ROC، حساسیت، ویژگی، ارزش پیشگویی مثبت و منفی این روش را در تشخیص پارگی پرده‌های جنینی به ترتیب $95/5$ درصد، $94/7$ درصد، $91/3$ درصد و $97/3$ درصد گزارش نمودند (۵).

ایسیم و همکاران (۲۰۰۳) از سنجش کمی β -HCG ترشحات سرویکوواژینال با روش ECLIA (Electrochemiluminescence immunoassay) و منحنی ROC استفاده نمودند. نمونه‌های پژوهش در این مطالعه در سه گروه قرار گرفتند. گروه اول PROM قطعی داشتند که پارگی پرده با معاینه با اسپکولوم و ازمون نیتراژین اثبات شده بود. گروه دوم افراد مشکوک به PROM بودند که با شکایت ابریزش مراجعه نموده بودند ولی نتایج معاینه با اسپکولوم و ازمون نیتراژین با هم همخوانی نداشتند. گروه سوم زنان باردار طبیعی بدون عارضه با سنین حاملگی بین $41-14$ هفته بارداری بودند. سطح β -HCG سرویکوواژینال در گروه اول 95 میلی‌واحد در میلی‌لیتر، در گروه دوم 14 میلی‌واحد در میلی‌لیتر و در گروه شاهد 10 میلی‌واحد در میلی‌لیتر بود. در این مطالعه، حد آستانه‌ای با استفاده از منحنی ROC 65 میلی‌واحد در میلی‌لیتر تعیین شد و حساسیت، ویژگی، ارزش پیشگویی مثبت و منفی و صحت این ازمون در تشخیص پارگی پیش از موعد پرده‌های جنینی به ترتیب 68 درصد، 95 درصد، 82 درصد، 90 درصد و 87 درصد به دست آمد. ایسیم و همکاران (۲۰۰۳) در این مطالعه جهت سنجش کمی β -HCG سرویکوواژینال به جای روش الایزا از روش ECLIA استفاده کردند که به نسبت روش الایزا روش بسیار حساس‌تر و در عین حال گرانتری است که دسترسی به آن بر خلاف روش الایزا به دشواری امکان‌پذیر است.

بر اساس مطالعات متعدد تفاوت معنی‌داری بین مقادیر β -HCG سرویکوواژینال در زنان باردار طبیعی و مبتلا به PROM وجود دارد، به طوری که مقادیر β -HCG سرویکوواژینال در مبتلایان به PROM بسیار بالاتر از افراد با پرده‌های سالم جنینی می‌باشد. مطالعه انای و همکاران (۱۹۹۷) تنها مطالعه‌ای است که در آن مقدار β -HCG سرویکوواژینال در زنان باردار طبیعی در سه‌ماهه اول، دوم و سوم اندازه‌گیری شده و مقدار آن به ترتیب $37/9$ ، $9/5$ و $6/3$ میلی‌واحد در میلی‌لیتر به دست آمده است (۱۰). در این مطالعه با در نظر گرفتن 50 میلی‌واحد در میلی‌لیتر به عنوان

میانگین مقدار β -HCG سرویکوواژینال در گروه PROM $250/6$ میلی‌واحد در میلی‌لیتر و در گروه کنترل $6/2$ میلی‌واحد در میلی‌لیتر به دست آمد. با استفاده از منحنی ROC و چنان‌چه در جدول شماره ۲ آمده است، حد آستانه‌ای مناسب جهت سنجش کمی HCG ترشحات سرویکوواژینال به روش ELISA جهت تشخیص PROM در این مطالعه 22 میلی‌واحد در میلی‌لیتر به دست آمد.

جدول ۲ - میزان حساسیت و ویژگی مقادیر مختلف HCG

سرویکوواژینال در تشخیص پارگی پیش از موعد پرده‌های جنینی		
نقاط برش (میلی‌واحد در میلی‌لیتر)	حساسیت	ویژگی
۱۹	۱۰۰	۲/۳
۲۱/۸۰	۹۵/۳	۹۳
۲۲/۳۲	۹۵/۳	۹۶/۳
۲۸/۳۹	۹۳/۳	۹۶/۲
۳۴/۶۶	۹۳	۹۶/۱
۴۰۷/۱۷	۰	۱۰۰

بر اساس حد آستانه‌ای 22 میلی‌واحد در میلی‌لیتر، از گروه 43 نفری PROM، 41 نفر ازمون HCG مثبت داشتند، در حالی که در گروه کنترل 42 نفر دارای نتیجه منفی در ازمون HCG بودند (جدول ۳). بنابراین حساسیت این ازمون $95/3$ درصد، ویژگی آن $97/7$ درصد، ارزش پیشگویی مثبت آن $97/6$ درصد، ارزش پیشگویی منفی آن $95/5$ درصد و صحت آن $96/5$ درصد به دست آمد.

جدول ۳ - توزیع زنان مبتلا به پارگی پیش از موعد پرده‌های

جنینی (PROM) و کنترل آنها بر حسب ازمون HCG

سرویکوواژینال			
ازمون HCG*	PROM	کنترل	جمع کل
مثبت	۴۱ (۹۵/۳)†	۱ (۲/۳)	۴۲ (۴۸/۸)
منفی	۲ (۴/۷)	۴۲ (۹۷/۷)	۴۴ (۵۱/۲)
جمع کل	۴۳ (۱۰۰)	۴۳ (۱۰۰)	۸۶ (۱۰۰)

* حد آستانه‌ای 22 میلی‌واحد در میلی‌لیتر در نظر گرفته شد.
† اعداد داخل پرانتز نشان دهنده درصد هستند.

بحث

مطالعه حاضر نشان داد که قدرت تشخیصی سنجش کمی HCG ترشحات سرویکوواژینال در حد قابل قبولی می‌باشد، زیرا ارزش تشخیصی یک روش جدید تشخیصی زمانی قابل قبول تلقی می‌گردد که شاخص‌های قدرت تشخیصی آن (حساسیت، ویژگی، ارزش پیشگویی مثبت و منفی) بیشتر از 80 درصد باشد (۵).

جنینی نماید، در حالی که در سنجش کمی β -HCG سرویکوواژینال چون از روش ایمونواسی استفاده می شود، حداقل تا ۲۴ ساعت بعد از وقوع پارگی پرده‌های جنینی می‌توان β -HCG را در مقادیر بالا در ترشحات سرویکوواژینال شناسایی نمود (۷). از نقاط ضعف این پژوهش به این نکته باید اشاره نمود که کیت β -HCG مورد استفاده و موجود در کشور هر دو زنجیره آلفا و بتای HCG را با هم تعیین می‌نماید و لذا پژوهشگران انجام پژوهش دیگری را که کیت‌های مورد استفاده تنها قادر به تعیین میزان زنجیره بتا باشند، توصیه می‌نمایند.

تشکر و قدردانی

از کلیه خانم‌های باردار مراجعه کننده به اورژانس مامایی و درمانگاه پری‌ناتال بیمارستان ولی‌عصر (عج) شهرستان زنجان به خاطر همکاری در اجرای پژوهش صمیمانه سپاسگزاری می‌نماییم، چرا که بدون همکاری آنها تهیه این گزارش مقدور نبود.

از پزشکان و ماماها‌ی بیمارستان ولی‌عصر (عج) شهرستان زنجان به خاطر همکاری صمیمانه با ما و ایجاد جو مناسب جهت جمع‌آوری نمونه‌ها سپاسگزاریم. سلامتی و پیروزی روزافزون آنان را از درگاه خداوند مهربان آرزو مندیم.

حد آستانه‌ای، آزمون β -HCG ترشحات سرویکوواژینال در سه‌ماهه سوم حساسیت ۱۰۰ درصد، ویژگی ۹۶/۵ درصد، ارزش پیشگویی مثبت ۸۸/۹ درصد، ارزش پیشگویی منفی ۱۰۰ درصد و صحت ۹۷/۲ درصد داشته است. تنها مطالعه انجام شده در این زمینه نشان می‌دهد که مقدار β -HCG در ترشحات سرویکوواژینال بعد از سه‌ماهه اول بارداری به سطح نسبتاً ثابتی می‌رسد. در مطالعه ایسیم و همکاران نمونه‌ها در هر سه سه‌ماهه بارداری قرار داشتند که می‌تواند در سطح β -HCG و در نتیجه سطح بالای حد آستانه‌ای تعیین شده در این پژوهش موثر باشد.

با توجه به نتایج پژوهش‌های ذکر شده در زمینه قدرت تشخیصی سنجش کمی β -HCG سرویکوواژینال در تشخیص پارگی پیش از موعد پرده‌های جنینی، می‌توان ادعا نمود که استفاده از این مارکر می‌تواند در تشخیص پارگی پیش از موعد پرده‌های جنینی در مقایسه با روش‌های مورد استفاده امروزی از جمله آزمون نیتراژین، فرن و حتی مشاهده مستقیم با اسپکولوم روش معتبرتری باشد، زیرا نتیجه آزمون β -HCG تحت تاثیر عوامل مداخله‌گر نتایج آزمون‌های فرن و نیتراژین نظیر واژینیت، سرویسیت، ادرار، مایع منی، مکنونیوم و آنتی‌بیوتیک‌ها قرار نمی‌گیرد. از طرفی چنان‌که پارگی پرده‌ها مدتی قبل از مراجعه بیمار صورت گیرد، معاینه با اسپکولوم نمی‌تواند کمک چندانی در جهت تشخیص پارگی پرده‌های

REFERENCES

- Cunningham F, Gant F, Leveno J. Williams Obstetrics. 22nd edition. New York: McGraw-Hill; 2005.
- Wiberg E, Cnattingius S, Nordstrom L. Lactate determination in vaginal fluids: a new method in the diagnosis of prelabour rupture of membrane. Int J Obstet Gynecol 2005; 112: 754-8.
- Nili F, Shams AA. Neonatal complications of premature rupture of membrane. Acta Medica Iranica 2003; 41: 175-9
- Cooper L, Vermillion T, Soper E, Soper D. Qualitative human chorionic gonadotropin testing of cervicovaginal washing for the detection of preterm premature rupture membrane. Am J Obstet Gynecol 2004; 191: 593-6.
- Han Kim Y, park YN, Sung kwon HS. Vaginal fluid β -Human chorionic gonadotropin level in the diagnosis of premature rupture of membranes. Acta Obstet gynecol Scand 2004; 84: 802-5.
- Esim E, Turan C, Unal O. diagnosis of premature rupture of membranes by identification of β -HCG in vaginal washing fluid. Eur J Obstet Gynecol Reprod Biol 2003; 107: 37-40.
- Sucak A, Moroy P, Cakmakl P. Insulin-like growth factor binding protein-1: a rapid detection of amniotic fluid leakage after amniocentesis. Turk J Med 2005; 35: 157-61.
- Erdemoglu E, Mugan T. Significance of detecting insulin-like growth factor binding protein-1 in cervicovaginal secretions: comparison with nitrazine test and amniotic fluid volume assessment. Acta Obstet gynecol Scand 2004; 83: 622-6.
- Li H, Chang TS. Vaginal fluid creatinine human chorionic gonadotropin and alpha fetoprotein levels for detecting premature rupture of membranes. Zhonghua yi xue za zhi 2000; 63: 686-90.
- Anai T, Tanaka Y, Hirota Y. Vaginal fluid HCG levels for detecting premature rupture of membranes. Obstet Gynecol 1997; 86:261-4.